

SZERKESZTŐI IRODA:
Belközép-utca 21. szám. (Postaképlet) hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Vidékre postán, vagy helyben házhoz hordva
Egész évre 16 frt. Negyedévre 4 frt.
Félévre 8 frt. Egy hóra helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepet követő napokon.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Népfelkelés.

— Két cikk. —

II.

Aggodalmakkal nézünk e törvény gyakorlati alkalmazása elé, előző cikkünkben kifejtett okokon kívül még azért is, mert a törvénynek indokolatlan szigorán az annak végrehajtásáról szóló miniszteri rendelet nemhogy enyhítene, sőt azt jelentékenyen súlyosbítja.

Az ugyanis a törvényben egyáltalán nincs meghatározva, hogy az alkotmányos faktoroknak adandó esetben mennyiben van joguk az államfő egyéni elhatározását befolyásolni, s bár nincs okunk a magyar állam jelenlegi fejének alkotmányos érzület és méltanyossági érzéke ellen kételyeket támasztani, de mikor arról van szó, hogy egy embernek az akarata — legyen az maga az államfő is — bizonyos esetekben egy nemzet családi és társadalmi organismusának működését egészen megakaszthatja, családok és társadalmi körök nyugalmát veszélyeztetheti, akkor annyit mindenesetre megkívánhatunk, hogy ilyen esetekben a nemzet örendelkezési joga, szemben az államfő egyéni akaratával kellően megvédelmeztesse.

A népfelkelési törvény kimondja ugyan, hogy a népfelkelés szervezetébe tartozó állampolgároknak tényleges hadi szolgálata való alkalmazása az alkotmányos faktorok közös elhatározásától tétetik függővé, de fennhagyja a korona részére azt a jogot, hogy végszükség esetén az ő egyéni elhatározása is feltétlenül respectáltsásk. Ennek igen könnyen az lehet következménye, hogy a népfelkelők egész kontingense a végszükség esetére hivatkozással, az alkotmányos faktorok közös elhatározása helyett az államfő egyéni akaratát által köteleztetik tényleges hadi szolgálatokra.

Hogy egyáltalán a magyar hazának, vagy mondjuk — a monarchiának oly módon veszélyeztetett e a helyzete, hogy ez a katonai államok sorába való belépést kellően indokolta, azt most nem kívánjuk vitatni. A törvény alkotmányos uton meghozatott s azt mindaddig, a míg annak gyakorlati alkalmazása az általa létesített veszedelmes kockázatokat nem idézi fel — addig tiszteletben kell azt tartanunk. Annyit azonban már most is tapasztalunk lehet, hogy a gyakorlati alkalmazás ezeket a kockázatokat egész bizonyossággal meg fogja szülni.

Mindenesetre úgy a monarchia biztonsága, mint a kulturális és köz-

vagyonosodási fejlődés biztosítása: szempontjából egy impozáns véderőnek szervezése a militarizmus mai rendszerének teljes lábrakapása mellett, nem tekinthető merőben elhibázott törekvésnek és ha elgondoljuk, hogy a hatalmi állás megszilárdítása ma sok tekintetben összefügg az államok belső consolidációjával, hajlandók vagyunk megalkudni azzal a gondolattal, hogy a nemzet védereje azon fokban fejlesztés, amennyiben a szomszéd államok a maguk hatalmi állásukat ily eszközökkel erősítik, de másfelől önként áll elő az a kérdés, hogy Magyarországnak a jelenlegi közögi viszonyok keretében tanácsos-e összes fegyverfogható elemeit egy oly haderő kiegészítésére felhasználtatni, a mely közös ugyan velünk, de a mely közösségben nincs semmi garancia arra nézve, hogy ez a haderő adott esetben, nem fog-e oly czélok szolgálatára felhasználtatni, a melyek a különös nemzeti érdekek egyáltalán nem azonosíthatók.

Ha Magyarországnak külön önálló hadserege volna, és ha jelenlegi állami viszonyaink keretén belül nem kellene és lehetne attól tartanunk, hogy ez a haderő más, mint kizárólag nemzeti érdek védelmezésére használtathatik fel, akkor talán aggodalom nélkül tekinthetnénk a nemzet fiára súlyosodó véráldozat hozatala elé, de egy közös — s szellemében épen nem magyar hadsereg védképességének ily módon való fokozása méltán tölthet el aggodalmakkal.

Hogy egy önálló és független Magyarországnak mi szüksége volna a véderő fejlesztése czéljából a nemzet összes hadiszolgálatra alkalmas elemeit a védkötelezettségek teljesítésére szorítani — azt könnyen beláthatja bárki is. — Egy önálló Magyarországnak hódító politika folytatására egy általán semmi szüksége nem volna. Mi itt a hármas halom bércei és a négy folyó völgyei között előlhetnénk a nélkül is, hogy a német-francia revanche háború, vagy a muszka terjeszkedési politika által előidézett nemzetközi bonyodalmakba beleavatkoznunk, s ezen a révén arra határozni magunkat, hogy akarva nem akarva minden harcoképes nemzeti erőit kihasználjuk.

A népfelkelési törvény, s a miniszternek arra vonatkozó rendeletei a monarchia hadszervezetének kérdését a magyar érdekek folyton hangoztatott kielégítése helyett — jó időre megint elodázták és csak szaporították azokat a bonyodalmakat, melyek a közös monar-

chia alkotmányos és nem alkotmányos faktorai egyfelől és a nemzet egyeteme között másfelől — előállottak.

Mindenesetre igen óhajtandó, hogy a jövő országgyűlésen a népfelkelési törvény és az arra vonatkozó miniszteri rendelet is megbeszélés tárgyává tétessék, s ennek folyamán megszereztesse a nemzet számára mindazon garanciákat, a melyek jelenleg merőben hiányzanak, s a melyek a nemzet aggodalmait méltán költethették fel.

— n.

Politikai hírek.

Tisza Kálmán minisztereink — mint a B. K. jelenti — valószínűleg még a költségvetési vita folyamata alatt egy napra Bécsbe fog utazni, hogy ott a delegációk egybehívása időpontjára, valamint a delegációknak bemutatandó előterjesztések megállapítására vonatkozó tárgyalásokon részvegyen.

Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter a legközelebbi napokban vissza fog lépni. Az újabb hírek szerint nem fogja bevárni a budgettárgyalás végét; mert nem tartja megfelelőnek, hogy az appropriáció, mely a közelebbi pénzügyi műveleteket is megállapítja, még hivatalban legyen és így a pénzügyi tárca megszavazása után azonnal elhagyja állását. A mi utódját és a többször emlegetett provizoriumot illeti, e tekintetben a kombinációkban változás állott be. Eddig úgy hírtelt, hogy ideiglenesen, míg definitív pénzügyminiszter akad, és erre — azt hitték eddig — csak a választások után következnek el az idő: Baross közügyminiszter vezénél a pénzügyminiszteriumot, még pedig úgy, hogy a fontos, finansziopolitikai kérdéseket a minisztereink magának tartaná fenn. Ezzel kapcsolatban az a hír is volt forgalomban, hogy Weckerle miniszteri tanácsos helyettes államtitkár lenne s Lukács Béla belügy államtitkárna a közügyminiszteriumba. Mindezen kombinációkban azon változás állott be, hogy a minisztereink akadott oly térfura, ki a pénzügyminiszteri tárcát definitív elvállalja. Kormánypartii körökben legalább ezt hírtelték: — A mi a kiegészítést illeti, elhírték csupán a vámszövetség, a kvótatörvény és a bankkérdés fog ez ülésszakban elintéztet, a mi által — a kormány feltétele szerint — a kiegyezés be volna fejezve; a vámtarifája, a petroleum-, cukor- és szeszadók kérdése pedig esetleg észre maradna.

A német-francia viszonyok. A Nordd. Allg. Ztg. Bismarck herceg lapja, feltétlenül reprodukálja a Kölnische Ztg. azon hírt, hogy ez időszakra Franciaországban oly csapatelhelyezések történnek, melyek a keleti határon a haderőnek jelentékeny megerősítését czélozzák. — Cassagnac Pál az Autorité című lapban azon felhívást intézi Boulangerhez, hogy mondjon le. Hazájának, ugymond, meg kell hoznia ezt az áldozatot, hogy azt háborúba ne sodorja.

A polgármester az-rt ráravall: számár nem jól dobolta ki, dobolja vissza rögtön! Mit tehetett mást a jámbor? Elment és visszatért, ilyformán: „Tudtul adatik minden váro i polgárnak, hogy a mit tegnap kidoboltam visszadoboltatik s holnap újra kidoboltatik!”

En is szívesen doboltam volna marsomat s indultam volna retour Kolozsvár, ha a vonat is ezt teszi, meg ha a szavam nem érne többet, mint a „szalonpasz képoszta”; ekkor a háttérben megpillantottam azt a szerencsétlen „alkotmány”-t, mely arra volt predesztinálva, hogy az én becses egyéniségemet a Mezőségre szállítsa.

Maga ez a bárka nem sokkal volt nagyobb a basibozukom kucsmájánál. Két, illetőleg mind a négy oldala felől szabad ki-, be- és keresztül járást engedve a szöke szeszélyesen játszó szellemeknek.

Sarogyláját — mint a székely mondja — „csak az ige tartotta” a többi részhez. Az én „kényelmes”-nek tartott üléseim négy madzagon függött, szabadon bimbálózva s folytonosan azzal fenyegetve, hogy mindnyájunk közös anyjának puha kékbléval jövők nem épen óhajtott érintkezésbe.

„Oh! emlékezél uralam, hogy mi történtek velünk”, így sohajtottam fel a jámbor Jeremiással, midőn nagy lelki gyötrelmek közt helyet foglaltam a számomra felfüggesztett ülésen. Ekkor gondoltam először az én „inspe”-ti társamra Li... e megengedi ha csak e néven nevezem, s adtam hátat a gondviselésnek, hogy őt vissza tartotta, mert ezen a szűk ülésen bár elég jundó termétek vagynak mindketten, s mégis, lépenyő-préseltük volna egymást a két órai „fuvározás” alatt, mint basibozukom nevezte teljes bamulatomra ezt a mi nyomorgásunkat, mert ennyi erővel akár kéjtárazásnak mondhatta volna. Mag az is furta a fejemet, hogy honnan jutott ő e szökhöz.

A képviselőházból.

Budapest, febr. 7.

A ház mai ülésén kezdetét vette a pénzügyminiszteri tárca költségvetésének részletes tárgyalása.

Az első szónok Enyedi Lukács pártunk derék tagja volt, ki jól ismert alapos pénzügyi készülékével mutatta ki a kormány pénzügyi politikájának tarthatatlanságát. Felvetette többek között a quóta kérdést s az Ausztriával való kiegyezés tárgyában kért a pénzügyminisztértől felvilágosítást.

Az élénk helyesléssel fogadott beszéd után Szapáry gróf szólalt fel, azt jegyezve meg, hogy a kiegyezési tárgyalások Ausztriával jelenleg is folyamatban vannak, a tárgyalás sem megszakítva sem befejezve nincsen.

Olay Szilárd a központi igazgatás tételénél a helyettes államtitkár 1000 ftos személyi pótlékát kifogásolja. Hegedűs előadó válaszlát. A tétel megszavaztatott.

A pénzügyi közigazgatási bíróság több épületben való elhelyezése ellen újból Olay Szilárd szólalt fel.

Balogh Géza, majd Horánszky Nándor a földadói nyilvántartási felügyelőségek és a kolozsvári kataszteri igazgatóság teteleinél szólottak, Hegedűs előadó és Szapáry gr. is résztvettek e vitában.

Az egyenes adóknál a földadó tételénél három határozati javaslat terjesztett be ellenzéni részről a ház elé.

Hoitsy Pál határozati javaslatában kimondatni ajánlja, hogy a földadó 5 éven át nem fog emeltetni. E határozati javaslat fölött névszerinti szavazás történt s az elvetettett.

Pap Elek s Haviár szintén a földadóra vonatkozólag terjesztettek elő javaslatot, melyet azonban a többség mellőzött.

Ezzel az ülés véget ért.

Román ügyek.

— Künn és benn. —

Nem értjük minő arcbőrrel tudhatják magukat a megtestesült magyar sovínisták szabadelveknek tartani, midőn még irodalmi mozgalmainkban is meggátolnak, — írja a Gazeta legújabb számában. Erre a kifakadásra az adott okot, hogy a Bukarestből Bucumba expedált könyvesmagot Predealon visszatartották, konfiskálták. A csomagban 70 példány volt Frank Teofil „Rotacismul la Mati si Istreni” című munkájából, Candra tanító nevére czimelve. Az való, hogy Frank Teofil ur, a ki Kolozsvárrt tanult a római katolikus gimnásiumban, nevezett munkája irodalmi becses bir, mert a havasi nép kiejtését tárgyalva, úgy találja, hogy az az istriai román kiej-

téssel azonos; az is való, hogy az anyagot ama munkához Candra bucsumi görög keleti tanító szolgáltatta és így méltán számithatott oly tömeg példányra azon kiadásból; azt is be kell ismerni azonban, hogy azon könyvben egyéb is foglaltatik, jelesen a havasi költségek ismertetése mellett a történelmi eseményeket eleveníti fel és pedig a magyarokkal szemben oly gyűlöletes hangon, hogy az egyáltalában nem lehet alkalmas arra, miszerint a barátságos viszony ott a havasban magyar és románok között fenntartassék. Ezt a hangot Romániában senki sem tűrné el. Kifelé irodalmi mozgalom az, melynek sulya azon nyugszik, hogy gyűlölséget támasszunk ott benn a hazában testvéreink között. Frank ur munkája minden esetre becses volna, ha nem toldotta volna cseláztosan oly mellékes és ártalmas dolgokkal, minő például a farkadini kastély leírása is. Az ily kifakadások semmiféle irodalmi ágnak művelését nem mozdítják elő, azért Frank Teofil uren nem követtek el méltatlanságot, midőn azon művet a határon megállították. A Románul tárczája ugy is bő adagban ismertette.

Román testvéreink egy része egyáltalában nem tudja felfogni a magyar állam nehéz feladatát, mely abban is áll, hogy a népek belnyugalma megóvassék minden idegen izgatásokkal szemben. Sajnos, hogy e részen épen a saját emberei állanak. Közbiztosság, közbéke szempontjából nem mindegy, hogy miket irnak Bukarest városában. Nekünk itt jogunk van a békét fenntartani, azokkal szemben, a miket ellentűk idegen területen forrallnak. Tudományos művekről nem lehet szó, de oly művekről szólunk mi, melyek tisztán azért iratnak, hogy népi nép ellen fellátsanak, ezekkel szemben sem a Gazeta, sem pedig más nem veheti rossz neven, ha védekezikünk.

— A mitől tartottunk Romániában bekövetkezhetik. Sehol a pártgyűlölet annyira kifejlődve nincs, mint itt. Bámulatos az, a mi e tekintetben Romániában történik. A kormánypartii ember lelkéből gyűlölet minden ellenzékét és az ellenzékét undorra fordul el minden kormánypartitól. A személyek harozza ez, haroz a hatalomért, s konczért, az ellenzék részéről, a többség részéről haroz a hatalom megtartásáért.

Hová fejlődik a dolog, tudni nem lehet, de hogy a helyzet tarthatatlan, minden ember látja, — mert érzi. És itt a muszka kéz dolgozik. Az orosz kéz veti a hálót; szövi a cselszövényt biztos kézzel s minden jel oda mutat, hogy mire Bulgáriában az orosz a rendet helyreállítja s beül majd a dominiumba, addig Bukarest városában és Romániában a rendet felforgatja s aztán a megbuktatott, vagy lepuskázott Bratian-kormány helyébe jönni fog a Vernescu-féle

AZ „ELLENZÉK” TÁRCÁJA.

1887. február 8.

Első utam a Mezőségen.

„Ez nekem szől” — mondam, mikor a ludasi állomásnál elhangzott a gőffüty.

Kabátot, utitáskát s az elmaradhatlan esernyőt vállaimra, bönnyom alá, kezembe véve „jó utat” kívántunk Simay bátyámmal egymásnak és én, mint 29 éves fiatal ruganyos test ugrotam ki a gőzkocsiból, ő pedig, szokása szerint, kikiáltott a konduktornak, hogy: „mennyit kések itt a vonat?”

Csak ekkor láttam, hogy milyen ügyszágot szöglottam én, mikor azt mondtam, hogy ez nekem szől; mert kivülem egyetlen mozgóteremtett állat sem végezte itt pályafutását. Később meggyőződtem, hogy tőlem is elég meggondolatlanság volt elkövetni ezt a ballépést.

Egészen eddig a pillanatig még csak nem is gondoltam rá, hogy mitől „alkalmatlanság”-gal folytatam, ha egyáltalában folytathatom tovább az én első mezőszégi kirándulásomat.

Kirándulást? január 5-én? A Mezőségre? 1887-ben? Ugyan ki ne nevetne a szemembe, ha nem rejtené el jótékonyan e tárca szerény inkognitója?

Most én is annak mondom, szemembe szorítanék nevetni, pedig két nappal előbb, még duellumra is készenek nyilatkoztam volna, ha akkor valaki ez utóbbit szemembe mondja.

Hiába! A régi jó lakodalmi rigmus szerint: „Változik az idő, s változtat minket is.”

Alig „pattantam ki” a kocsiból, élelem, vagy tán inkább rám ugrik egy — basibozuk, legalább is ennek hittem első jödségemben,

azt a csodálatos teremtményt, mely e rendkívüli kitüntetésben részesített, jóllehet most volt először szerencséje hozzám.

Állott pedig e teremtetett állat ezen alkotó részekből: Nagy báránybőr kucsmalehuza egész a két szemöldökéig, melyek mintha két verébszáru repdesett volna szengődre felett oly kilátást kölcsönöztek neki. Beillelték volna akármilyen ijesztésre szánt nyugalmazott torzomorz katonabajuszak.

Hát még a bajusz! Mint két oroszlan módon nyirott mopszli fark meredt a két árva jószág kétfelé, s kandikált be jórésze kíváncsián pipaszájrágó üreges készülékébe fejének, nem tudom, mit késmene ott. (Aligha nem fogat.) Kiegészítésül rémitő alakú, igazán mondva alakatlan korszakál, mintha az özönvíz hajtotta volna össze-vissza tövel-hegygyel.

Ezekhez járult még két becses nagy fekete szem és egy darab Attila orr. Egyebet nem láttam egyelőre.

Elképzelhetni, hogy mindez oly marcona kinézetű adott az egész jelenségnek, hogy már tárcázam után nyultam, s rendőrért akartam szaladni.

Szerencsére mégis volt annyi lélekjelenlétem, miután a kofforomet kezemből már kirángozgáltam, hogy utánna merem reszkető hangon szólani: „Maga jött-e érttem atyai?”

De ezt ő aligha meghallotta. Legalább én azt hiszem, mert primo: semmi jellel el nem árulta, hogy értett; secundo: mert rá se féltet, hogy feleljen, hanem csak özpelte a „málhámat” a pályaház háta felé.

Eszembe jutott a K... város polgármestere, azaz eszembe juthatott volna, ha azelőtt tudom ezt a dolgot.

Történt t. i. anno 1 ben, hogy a dobos valamit kidobolt, de nem úgy dobolta ki ahogy „köllett volna.”

mely muszka pénzen hizik ma. Nem lehet eléggé csodálkozni a román hazafiak ezen rövidlátóságán, mely ugylátszik Romániát végveszélybe van hivatva dönteni.

— A mi román sajtónk is ma már határozottabb állást foglal el a romániai pártokkal szemben. Dicséri Kogalniceán, az ellenzék vezérét. Kogalniceán kiváló jelenség. Egy időben hazájában bálványozott férfin. Amde e férfin ma már 81 éves, habár ma is hazájának legnagyobb szónoka, de nem az a rugékony, nem az a kemény férfin, hogy megtudja pártja fiatal bojárjait zabolozni, ezért ezek tesznek tetszés szerint. A mi román sajtónk a muszka-párthoz szegődött, mert Bratián egyáltalában nem állott szöbe az erdélyi irredentistákkal, sőt mi több azoktól komolyan kikért mindenféle politikai beavatkozást. Ily körülmények közt, mintán ugy N. Szében, mint Brassó néhány román politikuss, többször várnak az ellenzék-től, s az ellenzék magatartása plane magyar ellenes is, így könnyen simulhattak azukhoz, a kiktől várhatnak valamit, mint a kiktől egyáltalában nem várhatnak semmit.

Hej Románia, Románia! de nem tudod mit cselekszel, s de könnyen jöhetsz kanosuka alá, mihelyt megállapítják rólad, hogy oly elemekkel bírsz, a melyek felforgatásra képesek; s képtelen vagy az alkotmányosság áldásait állandóan élvezni! Az idő komor, de hamar adhatod meg az árát.

(—)

Trefort születésnapja.

Budapest, febr. 6.

Trefort közoktatási minisztert 70 éves születésnapja alkalmából ma délelőtt a tisztelgő egész sorozata kereste fel lakásán, hogy üdvözlőjk és jókívánságoknak kifejezést adjanak. Már a reggeli órákban miniszterháza körül többen személyesen, részben pedig levélben üdvözlöttek Trefortot.

Tíz óra után a fővárosi tanácsület küldöttsége tisztelgett Békéy kir. tanácsos tanfelügyelő vezetésével, ki a többiek között hálál emlékezett meg a miniszternek a tanügyi és a népnevelési ügy körül szerzett érdemeiről, kérvén a minisztert, hogy a jövőben is jelölje meg az irányt, hogy a tanügyi hazánkban is emelkedjék oly fölé, mint a minőt a külföld civilizált államaiban elért.

Trefort Agoston közoktatásiügyi miniszter következőleg válaszolt: T. uraim! Nem valami örvendetes dolog, hogy ha az ember 70 éves, de megvagyok győződve, hogy szerencsés kívánságaitok tisztá szívóbb érdek, tehát köszönettel elfogadom. Noha már 70 éves vagyok, azért még nem desperálok. Vannak emberek, kik csak élveznek, de nem dolgoznak, ezekben be áll az életuntagság. Én is élveztem, de dolgoztam is azért néma nem is jelentkezett az unalom. Nem vagyok életunt, és még egy ideig működni akarok tán ellenségeim bosszúságára, de barátaim örömeire, kik közé önműket is számíthatom. (Eljenzés) Már többször kifejeztem, hogy állásomban tovább is megmaradok, mert még némely dolgokat keresztül kell vinni, különösen a népoktatást illetőleg. Vannak, a kik azt mondják, hogy a kultura legvirágzóbb epochájában magas fokot ért el a népoktatás nélkül is, ma azonban, midőn a demokratikus intézmények mellett a nép a politikai életbe is bele van vonva, a népoktatás igen nagy jelentőségű elv.

Magyarország igen sajtáságos viszo-

nyok közt van. A mi államunk magyar állam és annak kell lennie. (Eljenzés) Vagy nem lesz, vagy magyar lesz. Ennek magyar államnak kell maradnia, ennél a magyarság érdekének a népoktatás igen nagy tényezőjét képezi. (Helyeslés.) Épen azért tehát, mert a magyar faj nem oly nagy számú, azon kell lennünk, hogy intelligenciát s műveltséget szerezzünk neki, mert 10,000 ember, a kinek intelligenciája, műveltsége, vagyona és egészsége s testi ereje van, a társadalmi életben többször nyom, mint 100,000 ember, a ki ezen tulajdonságokkal nem bír. (Helyeslés.)

En a népoktatásra igen nagy súlyt fektetnek, de az oktatás sorsa az emberektől függ. Miután az ország többször részét leutaztam, tapasztaltam, hogy igen művelt, derék népoktatónk vannak, a kik képesek fel-fogni állásuk fontosságát és a szerint cselekednek. Összintén beszélve azonban, vannak olyan tanítók is, a kik elől sokkal jobb volna az iskolákat bezárni, annyira nem képesek hivatásuknak megfelelni. Nem akarok a részletekbe bocsátkozni, tudják önök, hogy mielőda intézetből kerülnek ki a jó és milyenekből a rossz tanítók. Szükségesnek találom, hogy az állami képződék oly állapotba jussanak, hogy joguk is legyen és nemcsak törvényszerű, hanem morális joguk is legyen másokat arra kényszeríteni, hogy intézeteiket úgy rendezzék be, mint a mi intézeteink vannak berendezve.

Különösen nagy súlyt fektetnek a nők művelésére és oktatására, mert ha akarjuk, hogy művelt társadalmunk legyen, a nőket kell kiképeznünk. Én mindezen feladatokat magam nem vagyok képes keresztül vinni, ha azok, a kik speciáliter oly intézetekben foglalkoznak, nekem segítségem nem nyújtanak, e támogatásra szükségem van s akkor a siker nem fog kimaradni.

Igaz, hogy pénzügyi viszonyaink nem kedvezők, de miért? Mert gazdasági viszonyaink sem kedvezők, s ha ezek javulni fognak, akkor bizonyára pénzügyi viszonyaink is jobbak lesznek. De addig míg abban a keretben kell maradnunk, mint a minőben most vagyunk — legalább egy két évig — ha nem tudunk extenzív módon, golgozzunk intenzív. (Eljenzés.)

Az „Eötvös-alap” és a budapesti népnevelési intézetek képviselőinek küldöttségét ugyan csak Békéy kir. tanfelügyelő vezette, kik után a tanfelügyelők testületének küldöttsége tisztelgett Békéy és Szabó Károly sopronmegyei tanfelügyelő vezetésével.

Tizenegy óra után a magyar tudományos akadémiá II. osztályának következő tagokból álló küldöttségét fogadta a miniszter: Pulszky Ferenc, Kemény Gyula és Csontosy János.

Kövessél 12 óra előtt az egyetem tanácsa úgy is mint az egyetem és műegyetem tanári karának küldöttsége tisztelgett.

A minisztert dr. Korányi rektor üdvözlötte, melyre az meghatva válaszolt.

Ezzel a tisztelgések bevégeződtek.

A tekei választás.

Teke, 1887. február 5.

A tekei kerület elhalt orsz. képviselőjének Elek Györgynek helyére a hátralévő pár hónapra pusztakamarási br. Kemény Gyula tegnap reggel fél 9-kor, mintán ellenjelölt nem volt fellépetve, egyhangú felkiáltással megválasztott.

A br. Kemény Gyula megválasztása előpostája akar lenni bátyja báró Kemény János megválasztásának, a kit az öt éves ciklusra akarunk ezen kerületből bevinni s br. Kemény Gyula ezen időkből feltételeken vállalta el megválasztását.

itt. Pedig azt hittem, hogy meg láthatom a híres „Laczi ligetét”, a „Lila ligetét”, sósfürdőjét és a többit mi egy idegent érdekelt, s melyekhez ilyen utatlan állapotban léghajón foly bizonyosan a közlekedés, mert gyarló emberi ész előtt más módon lehetett lenni látszik. De már mindennek vége! Elénekelhettem Csokonainál: „Kedv, remények Lillák”.

Isten veletek!

„A ki látta bizonyágot tesz mind ezekről és igaz az ő bizonyossága.”

L. Nr. 7.

Becsületből.

Angolból fordította: Amica.

XV.

(Folytatás.)

XVI.

— Scanlon, miért állít meg? mit kíván ismét rólem.

— Válaszolja meg a hallgatásomat, mondá olyan hangon, mi szívverésemet meggyorsította.

— Én szegény ember vagyok, folytatta, s a pénz pénzt jelent előttem. Én eleget tudok arra, hogy Daring örmagyot tömörbe juttassam, egy szavamba kerül s vége neki.

— Maga egy kemény szívű kegyetlen ember! Hát nincs könyörület a szívében? kérdém befáradt elkéseredéssel.

— Könyörület? kiáltá ingerült hangon. Hát ő érezett könyörületet irántam azon a napon, midőn megvert s mint egy kutyát hagyott a földön feküdni? És most midőn én rám kerül a sor a kölcsönt visszafizetni, a kisasszony könyörületről beszél! Mondom, hogy nem hagyom annyiba a dolgot s bosszút állok!

Délben a fényes (!) győzelemre a kormányt nagy ebédet adott, melyen a megye főispánja br. Jósika Samuél is jelen volt, de csak „véletlenül”, mert ő nem a követségváltás miatt — hanem a tokei körület megvissgálása céljából időzött itt. Az ebédet meg jelen voltak: Bónis László, megyei főjegyző, Ajtai Gyula aljegyző, Ajtai Péter, gr. Lázár Imre, Gyárfás Benedek, Sándor Imre az örményesi járás főszolgabírája, stb. Az ebédet a könnyű győzelem miatt nagy öröm uralkodott s egyes szónokok részéről kifejezés lett adva azon reményre, hogy a jól „begyakorolt” választó közönség lesz oly szíves és a nyáron feltétlenül br. Kemény Jánost fogja megválasztani, mintán az így van és így lesz.” elreudelve.

A toaszatok során érdekes intermezot képeztet az Ajtai Péter azon nem várt nyilatkozata, hogy őt ugyan a bizalom, de zette, mellyel Kolozsvárról az ősszeirő bizottság elnökségével megbízták, de hogy ő melyik pártot tartozott (!), arról eddig még sohasem nyilatkozott. Ergo ne örvendeznek oly rettenetesen, mert ő nem feltétlenül mameluk

r. l.

Az angolok és mi.

Fretwel János, ki már gyakrabban fordult meg hazánkban, s a magyarok iránti érdeklődésének többször élénk jelét adta a mult ősszel, részt vett egy Amerikában tartott konferencián, melyről a londoni „Inquirer” című lapnak tudósításokat küldött, melyben a mi politikai és külügyi viszonyainkra vonatkozólag is több érdekes megjegyzést tett. Különösen a keleti kérdésre vonatkozólag tett megjegyzései keltettek különösebb hatást az angol politikai körökben.

Boros György, a helybeli unitárius főiskola tanára, a Fretwel által felvetett kérdésekre nézve az év elején tájékoztató cikket írt a londoni „Inquirer” című lapnak angol nyelven, melyet magyar fordításban több szempontból érdekesnek tartunk olvasóinkkal is megismertetni.

A közlemény így szól:

Midőn gondolkodni kezdtem a mult év fontosabb eseményeiről, hogy azokat lapja számára leírjam, azóta mindig a fölömbre eszem a régi jó barátunk Fretwel János urnak az Inquirerben közölt Amerikai leveleinél egyik tétele. Engedelmelem egy néhány észrevételt teszek rá. Mindenekelőtt ki kell fejeznem, hogy mi itt mindnyáján úgy tekintjük Fretwel urat, mint a ki fáradsáttal buzgalmaival és kitartásával többször, érdeklünkben, mint bárki más. Keresztúri iskolánk épülete befejezése az ő érdeme, mint a melyre két eszer forintnál több pénzt gyűjtött. A kolozsvári kollegium is nagy részben neki köszöni, hogy a Richmond család s különösen pedig a néhai Richmond Anna asszony figyelmére méltatták, s egy tanszéket alapítottak. Ezenajira, hogy az ő neve a magyar unitáriusok jövőjei emlékkönyvében van megörökítve. Ily elözmények után nem csodálom, hogy Fretwel ur nagyon aggódik egyházunk és iskolánk jövője felől. Azonban úgy hiszem, hogy aggodalma egy kissé igen messze vitte, a mikor az osztrák-magyar monarchia jövőjéről beszélt. Teljesen igaz, hogy a mi anyai és anyanyelvi ország és tartomány konglomerátója mint a milyen, az osztrák-magyar monarchia önmagában hordja a feloszlatás csiraját. De ne tévesszük szem elől, habár közeli öszeküldetésben állt Ausztriával, meg vannak saját független nemzeti intézményei, s van egy derék honfiakból álló nemzeti hadserege, és van dicső multja és reményteljes jövője.

A dolgok nagyon gyorsan változnak,

s senki sem tudja, hogy kivált a politikai világban a holnap mit hoz.

De egyet nem szabad elfelejtünk s ez az, hogy Erdély 1868 óta Magyarország elváhatlan része, vagy Kossuth híres kifejezése szerint „Erdély Magyarország jobb karja.” A kettőt egymás nélkül gondolni nem lehet. Az egyik eleste után csakhamar következni kell a másiknak, mert ha egy idegen hatalom elfoglalta az első, már a másik kell hogy következzen. Erdély nagyveszélyben forgott 1848—49-ben, de mindaddig megvédelmezte magát s legyőzte ellenségeit a maddig Oroszország nem szövetkezett velők.

A dolgok most egészen másként állnak, mint akkor. Az akkor ellenséges Ausztria, most barát, s következőleg védelmezni is kell már csak azért is, nehogy aztán ő essék ugyanabba a veszedelmbe.

Nem valószínűtlen, hogy Oroszországnak megfordul az észében, hogy kiterjessze karját Budapestig és Bécsig, de ezt azt hiszem azért tenné meg, hogy annál könnyebben eljussan Konstantinápolyba. De már mihelyt Konstantinápolyról van szó azonnal kérdése bí Anglia és Olaszország, s erre aztán Francia és Németország is csakhamar következnie kell. De mindezek előtt pedig azok a kisebb keleti államok, a melyek között van a viész kis Bulgária is, szintén számításba van időnk. Kétészé nélkül hogy egy keleti háború válságossá válhat Ausztria-Magyarországra nézve, de e föl Magyarország jelenleg még elég nyugodt. Ha már rossz és nem remélt idők következnek be, még akkor sem leszünk magunkra hagyva, nem — reméljük — még Angliától sem, mert a mint De Gaulle leje Emil véli „Angliának active hadi munkálatai kellenek hogy kezdjen, mert hát mégis csak jobb volna neki is, hogy szövetéségek társaságában, a kontinensen és a Fekete tengeren szálljon szembe a moszkovita colossussal, mintsem hogy egyedül Közép-Ázsiá pusztáin vagy Afganisztán völgyeiben támadja meg, a mint ezt csak nem rég Gladstone kormánya akart megkísérteni. (Contemporary Review Nov. 1886.)

Jelenleg nincs egy számbavehető párt sem, a mely hajtsa a háborút. Magyarország jelenleg éppen egy új korszak kezdetén áll. Minden figyelmet saját ügyeire kell hogy fordítsa. A mi célunk nem lehet más, mint mindent megtenni a béke fenntartásáért egészen addig a határig, midőn a béke fenntartásának arra az lenne, a mi a monarchia és hazánk létérdekeivel ellentétes, Természetesen találom, az agyaglyát akkor, midőn nem lehet tagadni, minden békenyilatkozat dacára látjuk az államokat mindenütt tegyerve erejük gyarapításával foglalkozni. Én azonban résemről egész megnyugvással mondhatom azt, hogy azon idő óta, midőn az általam említett nyilatkozatok tétettek, semmi sem fordult elő olyan, a mi akkor kifejezett azon reményemben, hogy a világébkét megőrizni lehet: megingatna.

Egy angol tudós Kolozsvárról Az „Inquirer” című politikai, — társadalmi és egyházi lap 1886. okt. 30-iki számában a magyar unitáriusokkal való viszonyról szöve, a többiek között ezeket írja ifj. Fretwel János: „Kolozsvárt a nevelés kérdése jóval fontosabb missiói szempontból mint a templomépítés. Nem valószínűtlen, hogy az osztrák monarchia tényleges szétbomlás (dissolution) alkalmával Magyarország orosz közre kerül, már pedig akkor unitárius isteni tisztelet tartása aligha meg lesz engedve; ellenben a jelenlegi nemzedék nevelésére fordított pénz, mindig megtermi a maga gyümölcsét; ennél fogva én inkább a

mellett vagyok, hogy a nevelést és az isteni tisztelettartást kell segélyezni, min az épületekbe vagy alapítványokba fektetni a pénzt, mikor könnyebben kerülhetne az ellenség kezébe, vagy legalább is inkább fölébresztik a kíváncsiságát.” E pár sort abból a válaszból vettük ki, melyet Fretwel János Boros Györgynek, Az angolok és mi című cikkére adott.

A kolozsvári színház.

Budapesti tudósítónk február 7-ről kétfelvezve szörel szöve ezt írja:

„Beniczky Ferencz Alamtitkár és Bánfi Béla gróf ma Kolozsvárra mennek a színház ügyében. Gróf Esterházy nem tartatik tovább.

E lakonikus sorok tág tért nyitnak gondolkodásra.

„Gróf Esterházy nem tartatik tovább. Hát gróf Keglevich tovább is megtartatik — Jellemző! Gr. Keglevich botrányt csinált pazarlásával; botrányt csinált a ballerina vacsoráztatásával. Megbukott Spiegel Arbelával, megbukott az opera bállokkal, megbukott az Excelexporttal. Hanem azért gr. Keglevich páratlan vakmerőséggel jelentette ki a képviselőházban, hogy — marad. Ily botrányokat bizony nem csinált gr. Esterházy, s jól éreztült tudósítónk mégis jósítja éri magát azt írni, hogy: „gr. Esterházy nem tartatik tovább.”

Ennyit azon logikai rend érdekében melyet a belügyminiszteriumban szeretne tekinteten kívül hagyni s ennyit egyezzen mind a gr. Esterházy védelmére.

Nem tudjuk minő utasításokkal és minő tervekkel jön Beniczky Alamtitkár Kolozsvárra; de annyit tudunk, hogy minő színházunkat a belügyminiszterium a saját közelébe vette át, azóta a dolgok silány folynak. Tiszta Kálmánok nincsen szeresője ezen a téren. A budapesti nemzeti színház ügye sem ő alatta lett virágzóvá, s hogy még ő alatta sem indult süllyedésm azt minden ahoz értő Paulai igazgatóval tulajdonítja.

A belügyminiszterium azon kezdte, hogy a kolozsvári színházat átadta egy vállalkozónak — de egyszerűsminde fentartotta az intézményi rendszert. Mindenki tisztában volt, hogy ez az intézkedés a teljes siker telenségre vezet. A mitől féltünk, bekövetkezett. Az intendatúra ment az egyik utat a vállalkozó a másikon. Az eredmény: pénzügyi bukás, az intézmény elnépázárultlése, a személyzet kedvetlensége, zavar repertoire, gyarló előadások, üres házak a művészeti színvonal hanyatlása.

Ki a hibás?

Első sorban a rendszer; másod sorban valaki vagy valakik a vezető személyek közül.

Ha hát Beniczky javítani akar a helyzetben, a rendszert és esetleg a vezetést meg kell változtatni. Minden attól függ, hogy az Alamtitkár ur hogyan kutat. Ha elléges céljai vannak: nem várunk jó eredményt; ha a helyzet gondos áttanulását vonja le a következtetéseket: utja nem lesz sikertelen.

A színház fölvirágztatásának a koca: jó repertoire és jó előadás. Kevés,

— Vidd el azt neki, s mond meg hogy az az utolsó amit tőled lát. Édesem, ne félsz egyedül menni?

— Nem Nigel, nem félek, — válaszolám.

Hogy féltém volna? — Azzal az öfönnel, mely a leggyengébbnek is erőttá arra, hogy a kit szeret, a ki legközelebb áll szívéhez, azt védelmezze, mit sem lehet volna én is ő érte megtenni? — Elbózá nélkül mentem végig a kerten s most paragon hagyott croquet téren lepartra.

Saanlont ott találtam, a hol hagyta — Itt a pénz — mondám, igyekezve bátn s nyugodtan beszélni, amár éreztem, hogy mily hasztalan való fáradság. — Én Scanlon, hiába próbál rám ijesztetni, mert tőpénzt nem szarol ki tőlem, ez az utolsó mit adok.

Kikapta kezemből a bankót.

— Közönmű kisasszony; ez alkalommal is megmentette a kedvesét.

Fáradtan mentem vissza Lilyhez, most rohamosan látszott a kétségbeesés a thargijába merülni.

Minden úgy megváltozott, oly borzástól megváltozott e néhány hét alatt. A pár héttel ezelőtt mindnyáján oly vidámvoltunk. Azokban a hosszú arany napokban boldog jövőt képzeltem magamnak; de ma East Cliff magányos volt és szomorú, a dóm hangot, dalt vagy nevetést soha nem lehetett benne hallani. — Mildred is szomorú volt és hallgatag, Jack elhanyagolta a yachtját, a közytárba zárkózott vagy Nigellel sétált, kinek magának is nyi baja volt, hogy nem esoda hogy arca ra a gond brázda! véődtek.

Lily pedig gyászolta aranyhajú kedvesét, siratta elvesztett boldogságát, s keserű könyök elhomályosították sötét

szat.

— Nigel, engedj hogy ebben a dologban én legyek a bíró. Scanlon nem tudja azt hogy neked mindent megmondtam. Nézd már nem félek, igazán nem félek. Oh, ne menj a közelébe, ő gyűlöl téged!

— Nigel! sikerült reá birmom hogy ne elegendjék a dologba.

— De miután nem szeretem hogy olyan emberrel szóba állj. Te olyan fehér vagy mint a fal; ez a sok nyugtalanság meglátaszik rajtad.

Fejemet a kezére hajtottam.

— Nigel — mondám — ha teljes bizalmadat bírnám, ugy mindent jobban el tudnék tenni. — és segítségemre is lehetnék.

— Nem, nem; ne kísértés gyermeke! mondá kezét kezemből kivonta.

Aztán kiment a szobából s egy ötven forintos bankóval — nem sokára visszajött.

megválogatott személyzet, szakszerű művelés és szigorú fegyelem a pénzügyekben.

Állandósítani kell a színházat, hogy a jobb erők ne kíváncsozzanak innen el, s hogy a színház tagjai ne jöjjenek kóbor-számba;

rendezni kell a nyugdíj ügyét; keresni kell az intézet élére egy adminisztratív erőt, a ki egyszerűsöd drama-turg is;

gondoskodni kell a szerepkörök betöltéséről; (Kicsoda itt az intrikus? Kicsoda a bonvivánt? Kicsoda a drámai szende? Kicsoda a primadonna? — Mundeai és sentsi!)

a fölsőleg-s tagokat el kell bocsátani; akként kell berendezni a színházat, hogy évenként két hónapig költözhessek át N. Szebenbe és két hónapig Brassóba, mert csak így teljesít valódi nemzeti missiót. Már pedig nemzeti missió nélkül nem érdemel subvenziót.

Ha mindez megtörténik, a rendszer hibáin nagyjában segítve lesz.

Személyes ügyekbe nem avatkozunk. Valaki, vagy valakik minden esetre elküvétték a hibát és a mulasztást. Járjon ennek is az államtitkár végére. Kutassa ki, hogy miért kell ennek a színháznak az intendáns, a bér-lő, a művezető mellett még titkár is? Járjon végére, hogy miért kell két pénztárnok; miért kell intendáns, ha bérli van — avagy miért kell bérli, ha intendáns van? A ki fölsőleges, vagy nem haszonvéhető, vagy hibás — azt el kell bocsátani. Egy köz-intézet nem arra való, hogy rajta fölsőleges tisztviselők élődjenek.

Obajtjuk, hogy az államtitkár lejövetelebből ne legyen: „jöttünk mentünk — száz forint, ettünk ittunk — száz forint”; hanem hogy rendbe hozzassék a kolozsvári nemzeti színház ügye.

Az államtitkárral lejtött gr. Bánffy Béla is. Miért? Ha ismeri az ügyeket, megadhatta Budapestben is a fölvilágosításokat; ha pedig nem ismeri, miért kell őt beleavatni? Hiaszen a cél: segíteni és nem bonyolítani. Miről fogja gróf Bánffy az államtitkárt informálni? Meg tudja mondani, hogy hány hasznavehető tagja van a színháznak? Meg tudja mondani, hogy három primadonna közül egy sem képes egy ép hangot adni? Meg tudja mondani, hogy az elküvélt színházi alapnak pénztárnoka van? Meg tudja mondani, hogy két tizedrangú táncosnérál itt nálunk balletet rendeznek? Meg tudja mondani, hogy személyes tekintetből lemondanak jövedelmező darabok előadásáról? Meg tudja mondani, hogy a szerepkiosztás a protekciótól függ, az előadás jószágának rovására?

Ha az államtitkár ur képviselői körökben akarta magát informálni, kérdezte volna meg br. Kemény Endrét, a ki egy ideig intendáns volt, a ki ismeri színházi viszonyainkat és komolyan foglalkozik szép-irodalmi kérdésekkel.

meinek fényes ragyogását, s elvéttek kedves arczának gyermetes boldog kifejezését.

Szemoru idő volt ez mindnyájunkra, de mindezek fellett legrosszabb volt az, hogy engemet egy örökké jelenvaló félelem gyötört, egy rejtély, egy gyanu, egy rettenetes gondolat, mely a hosszú éjszakának csendes óráiban, midőn fáradt szememet kinyitá az álom, s a sötéttségben, csak sirni tudtam, mindig visszatért.

XVII.

Egyszer Mildred néni igen szelíden és nyíltan a menyegzőmről beszélt.

— Édes Metám, mondá miért akarod az esküvődet későbbre halasztani? Megtörténhetik az a legnagyobb csendben.

— Oh, nem, nem! Kérem nénikém ne beszéljen arról, mondám hideg kezeimet erősen összeszorítva, hogy érzelmeim árját, melyek ajkaimat reszketésbe, szívemet heves verésbe hozták visszatartsam.

Mildred néni csodálkozva nézett rám.

— Gyermek, mi jutott hozzád? Te olyan vagy mint egy árnyék; és Nigel is megváltozott. Van valami baj köztetek? Meta, mond meg, mondá kezét szeretettel téve vállamra.

— Nem nénikém! Nigel és én szeretjük egymást, hűségesen és igazán; de az égre kérem ne beszéljen még a menyegzőmről.

— A hogy tetszik édesem, viszonzá a néniem szomorúan. De mit mondjak majd János bácsinak, ha meglát téged és a szegény kis Lilyt, azt a szegény bánatos szívű gyermeket? Oh, mennyire sajnálom szegényt!

Oh az a rettenetes idő midőn a kelyh, irtózat és a félelem napról napra növekedett, midőn Lily szakadatlanul sírt és busult, vagy halványan, remegő ajkakkal s nagy bánatos szemével reám nézve azon csodálkozott, hogy vajjon a Harry életét kinek a keze oltotta ki.

(Folyt. köv.)

MINDENFELE.

Kolozsvár, február 8.

— **Kossuth Lajos diszpolgári oklevelei.** Hazánk nagy fiát legujabban két város választotta meg diszpolgárral: *Szentes és Kunszentmárton*. Szentesen a polgármester és a főjegyző biztatta meg a diszpolgári oklevél szövegezésével, ennek díszes kiállításával s elküldésével.

— **A királyi család Budapestén.** Ő felségeik még február hó folyamán Budapestre szándékoztak jönni s itt a farsang vége felé egy udvari ünnepélyt akartak adni. Miután azonban időközben a delegációknak márczius elején egy rendkívüli ülészakra Budapestre leendő egybe-hívása vételettel keltetésa, ő felsége a Budapestre való utazást elhalasztotta a delegációk megnyitására, a mely időponttól kezdve az egész udvar Budapestén időzik az egész delegációsülés ülés alatt. Ez idő alatt a trónörökös pár is Budapestre szándékszik néhány napra jönni.

— **Királyi adomány.** Ő felsége a *kőhalmai szent-terezszi templom* és zárda helyreállítására kétszáz frt segélyt adományozott.

— **Gyilkosság.** Szász-Lóna, kolozs-megyei községben a múlt vasárnap egy köz-ségi előjárót egy rakoncátlan egyén meg-gyilkolt. A gyilkosságról, mely a faluban nagy izgalmat keltett, a következőket ír-hatjuk: A gyilkosság alapja többé-kevés-bé nem zetségi viszálykodás. Történt u. i. a múlt hetekben, hogy a ma-gyar legények bált rendeztek. A „bál-on” többen jelentek meg, az oláh legények kö-zül. Traján midőn összekoccantak a ma-gyar fiukkal, kik aztán röviden bántak el a rakoncátlanokkal és kidobták a rómaiakat. Vasárnap az oláh legények tartottak mulatságot, előre fenyegetődzve, hogy ily-s vagy verik meg a magyar fiukat, ha azok elmennek a mulatságukra. Az előjáróság értesülvén a faluban uralkodó harciasan-tan-gulatot, a rendőri szolgálatot teljesítő pol-gárőrségből egy egyént oda küldött a bál-ba. Az összejutókész csakugyan megtörtént. Az oláhok kikérgették a megjelent magyar legényeket és midőn a rend-fenntartó köz-bevetette magát, egyik oláh legény a kacsával szíven szúrta őt. A szegény em-ber azonnal meghalt. Az esetről a gyalui szolgabíróaság értesülvén, Pap Miklós szolgabíró oszondörökké jelent meg a falu-ban a rend-fenntartása végett. Kilenec le-gényt még azon éjén befogtak s tegnap szállították őket Kolozsvára. Az áldozat-estett felügyelőt neje gyászolja. A bonco-zást dr. Siegnoud orvos teljesítette. Mi a véres esetről tegnap épen lapunk zárkáról értesültünk s így fontosabb közleményeink ki-maradását nem akarván, lehetetlen volt tegnap lapunkban jelezniünk a gyil-kosságot.

— **Necrolog.** Özv. Kabos-Miklósnét, szül. br. Kemény Esztert tegnapelőtt helyezték örök nyugalomra Szucsákon; ev. ref. szertartás szerint. Az elhunytat gyermekei: *Kabos Zoltán, Dénes, Orbán* és Emma, to-vábbá széleskörű rokonság gyászolja. Br. Ke-mény Gábor, a volt közlekedésügyi miniszter nagynéjét gyászolja a boldogultban. Béke poraira!

— **Lelekellen atya.** Györgyfalvá-ról értesít tudósítók a következő esetről: Kolozsvárról hazatérő györgyfalvi földeszek egy gyermekét találták az uton. A gyer-mek kérdészködésükre azt a feleletet adta, hogy csak mostoha szülei vannak. Az utra úgy került, hogy „atyja” oda vezette és ott azt mondta, hogy várjon, míg érte jön, meg szökött tőle. A szivtelen „apát” Kálmán P.-nak hírvák és állítólag szucsáki illetőségű. Az elhagyott gyermeket, ki 7—8 éves, szőke kékszemű leány, Szabó György györgyfalvi földész vette magához.

— **A terdai bányánya-hivatal fő-nökévé** a nyugalmazott Balázs Emil helyibe Krémer György, rézhányai banya-tiszt nevezették ki.

— **A Széchenyi-lakoma.** A bu-dapesti nemzeti kaszinóban évenként meg-tartatni szokott Széchenyi-lakoma szomba-ton ment végbe a kaszinó nagy éttermében; *Andrássy Gyula* gróf elnökölte alatt. A la-komán — mely 80 teretekre rendeztetett — jelen voltak: *Tisza Kálmán* miniszterel-nök, *Szász Lajos* gróf, *Szlávy József* koro-naőr, *Szapáry István* gróf Postamegye főis-pánja, *Fejérváry Géza* honvédelmi minisz-ter, *Széchenyi Béla* és *Gyula* grófok, *Edels-heim Gyula* Lipót báró, *Ráth Károly* fő-polgármester, *Odespalchi hg.*, *Gromon Dezső* államtitkár, *Rohonczy Gida*, *Elek Gusztáv* ezredes és az arisztokrácia ifjúsága. Hat óra tájban fölemelkedett helyéből *Tisza* La-jos gr., a mai ünnepi szónok, és a Széche-nyi-serlegelt kezében igen érdekes beszé-det mondott, melyet nagy figyelemmel hall-gattak és élénken megjénaztek. Volt még több felköszöntő, s a társaság vidám han-gulatban késő éjjel oszlott el.

— **A nagyszombati lövész-egylet** balja az idei farsang egyik legsikerültebb mulatsága volt. Szombaton tartott meg a n.-szombati redouteban, hol nem nagyszámú, de válogatott közönség vett részt a mulat-ságon.

— **A kolozs-monostori m. kir.** gazdasági tanintézetben az 1886—7 tanév I.-sö felévi vizsgáinak sorrendje a követ-kező: február hó 14-én III. tanévben nem-zetgazdaságtan és üzlettan a II. tanévben állatbonoz- és élettan. 16-án III. Kertészet. II. Növénytermelés; 18-án III. Szarvas-

marha és sertésenyésztés. II. Állattan. 19-én. III. Gazdasági statisztika. II. Éghaj-lattan. I. Éghajlatlan. 21-én III. Techno-logia és boraszat. II. Növénybonoz és éle-tan. 22-én I. Számtan. 23-án III. Állat-egészség. II. Elméleti mértan. 25-én III. Gazdasági építészettan, II. Erőműtan. 26-án II. Baromfienyésztés. 28-án III. Erdőszettan. II. Kertészettan. Márczius 1-én I. Ásványtan és földisme. 3-án I. Termé-szeitan. 5-én. I. Vegytan és 7-én I. Szóbeli gyakorlati vizsga.

— **Az egri ellenzék.** Az egri ellenzék vasárnap szervezkedett. A kaszinó nagyter-me zsufolással telt meg. Eger értelmisége, előkelő polgársága és földmives népetömeg-ként együtt volt. 150 tagu bizottság alakít-tott. Szederkényi képviselő nagyhatsón beszédet tartott.

— **Gróf Zichy Ágost** kormányzó — mint Fiuméből jelentik — Lipót nagyher-czeg tiszteletére szombaton igen sikerült táncostélyt adott, melyre nemcsak Fiume előkelő társasága, hanem több bécsi vendég is megjelent a kormányzó elegáns termében. Az estélyt a nagyherczeg nyitotta meg a kormányzóval, a kivel az első négyest is táncolták.

— **A verseczi püspök.** A tegnapi hivatalos lap közli: Ő Felsége f. évi jan. hó 29-én kelt elhatározásával *Dimitrich Nektarius* me-zityi arhimandritának a kar-lovici gör. kel. szerb püspöki zsinat ál-al verseczi püspökké történt megválasztását legk. jóváhagyta.

— **Elítélt képviselő.** Szemecze Emil, orsz. képviselő a Vurhovy-féle csán-gópör tárgyalása alkalmából a bíróság tul-szorigu ítélete felett érzett megbotráncokzá-sának káromkodásul adott kifejezést. A bu-dapesti törvényszék, mely az ügyet, mint első forum tárgyalta, felmentette Szemecze-t. Az ügy a királyi tábla elé került s itt Szemecze Emil nyilvános becsületesér-tésért 2 havi fogházra ítéltetett.

A Redoute-ban.

Az E. M. K. E. második es-télye.

A második estély még az elsőnél is jóval nagyobb és fényesebb közönséget vonzott a v-n redoute oszka falai közé és szellőzetlen termébe.

Már hét óra előtt szorongásig tele volt a terem a legdistingváltabb női és férfi közönséggel, melynek soráiban az arisztokrácia és a honoreziór osztálynak ösz-szes kitünőségei láttak.

De Geráné d. Antonia urhölgy, az estély há-ziaszonya ismert szeretetreméltóságával teljesítette ne-héz tisztét.

Pontban hét órakor lépett fel az emelványre Szász Gerő s az ő szokott művészi előadásával nagy és általános tetszés között olvasta fel Szász Domo-kosnak „A nő hazaszeretete” című magvas köl-tészetet írott értekezését, melyben a nő hazaszereteté-nek nyilvánulási módjait írva le, magasztalólag szöl a nők erős hazaszeretetről. A szépen és választékos nyel-ven megírt felolvasás és a kitűnő előadás nagy hatást gyakorolt a közönségre, mely zájós tapsokban adott ki-fejezést tetszésének.

Kévsé színtet mulva J. K. a b. Öden dévai főre-álisk. tanár, az ifjabb költői nemzedék e kitünősége rokonszenves tásak között lépett az emelványre s nagy figyelem és érdeklődés között olvasta fel „A b. d. i. Pál né” című erős drámaisággal írt és szépen kidol-gozott költeményét, mely az egész közönségre mély be-nyomást gyakorolt. A kitűnő költő zájós ovációk tár-gya volt.

Ezután a közönség általános érdeklődése és lel-kes éljenzése mellett kezdett „hosszú Á g a y Adolf ur, kitűnő budapesti írónk a maga felolvasásához. Majd nem egy órán át mulattatta a közönséget. „A messze és a z a k r ó l” cz. utelírásának szellemes előadásával. A közönség feszült figyelemmel, olykor kitűnő tetszés kö-zött, nagy érdeklődéssel halgatta a pompás utképeket, melyeket fényképek alakjában is bemutatott a szellemes író. A közönség hatalmas éljenzéssel adózott a mulat-tott felolvasásért.

Az utolsó volt a sorban, de bizonyára első a si-kerben Gerő Lina kisaszony, a ki kalotaszegi var-róssal ékített pompás ruhájában kitűnő jelenség volt. Zajos tások között fogott hozzá *G y a r m a t h y Zsig-anának* „A k a m a s z” című rajának felolvasásához. A lendületes és költőleg megírt rajz alakjai megleve-nedtek kedves művésznőnk szellemes és elragadó elo-dásában. A közönség egész odaadással csüngött „a me-g-ragadó eladáson, s a bájos kis művésznő elhalmozta tetszésnyilvánításával, melyekből a jeles trónőnek is meg-felölő rész jött.

Főelőrei szünet után szerkesztett meg az „Ele-ven hírlap”, — de az erről szóló refe rádrák mi is egy napi szünetet kértünk.

VÁROSI HIREK.

— **Eleven hírlap.** Az E. M. K. E. tegnap megtartott második estélye alkalmá-val szerkesztett eleven hírlap nyomtatásban is megjelent. A nyomozdrát alakban kiállí-tott és 10 lapra terjedő lap ára 20 kr. A lap a szokásos elárúsító helyeken és a könyv-kereskedésekben kapható. A jövedelem az E. M. K. E. javára fordították.

— **A kalotaszegi varottas** hova-to-vább nagyobb hódításokat tesz a novilág körében. Az E. M. K. E. tegnapi estélyén többeek között *G y a r m a t h y Zsigáné*, *G y a r m a t h y Miklósné*, *I n c z e Jozsefné*, *S z e p e s i La-josné* urnők és *Gerő Lina*, *G y a r m a t h y An-na* és *Magos Jolán* kisaszonyokok láttunk kalotaszegi varottással igen szépen díszített öltözékeket.

— **Ágai Adolfnak**, a „Borsszem Jan-kó” jelenleg még körünkben időző szerkesz-tőjének tiszteletére ma délben Dörgő Albert kir. közjegyző ebédet rendezett, melyen városunk írói köréből is számosan vettek részt. Mondanunk is felesleges, hogy a szel-lemes vendég az ebéd folyamán sok derült percet szerzett a díszes társaságnak. A von-dégre a házigazda és többeek által felköszön-tök mondatták.

— **Az erd. orsz. muzeum** orv. term. tud. osztálya tegnap délutáni ülésén Bokay tanár a chlorsavas káli mérgező ha-tása iránt nyulakon végzett kísérleteit is-mertette, igazolván Stokvis azon állítását, hogy a mérgezés a káli és a tömény sóol-oldatok együttes hatásából áll. Dr. En-g e l m. tanár az egy év alatt által operált 4-ik pefefészék tömlő-kiirtást adja elő. A kivágott hasdagat tartalmával együtt 32 és fél kilót nyomott. A beteg már a 12-ik nap felkelt ágyából és egészégét teljesen visszanyerte. Bemutatta a nőt is. Gene-r-s i c h tanár a kivagott daganatot demos-trálta, ismertetvén azon nehézségeket, ame-lyekkel ilyen óriási tömlő ki-metszése jár.

— **Felolvasás.** A külmagyar utozai gazdasági olvasó körben f. é. február 12-én estéli 7 órakor tartja meg felolvasását dr. Salamon József ur „az egészséges lakás és kellekéiről.” — E felolvasást melegen ajánljuk a gazdasági olvasó-kör tagjainak figyel-mébe, mint a mely közegészségi szempont-ból igen hasznos és fontos tudnivalókat tar-talmaz.

— **Afőkapitány ur** egy óhatalmu intézkedéséért vettünk panaszt az érdekel-tekől. Ugyanis a városi hatóság engedélyt adott egy 12 tagu fuvaros társaságnak arra, hogy a Széchenyi téren legyen a megálló helye. A főkapitány megtiltotta a megálló hely használatát s a fuvarosok most kény-telenek a „Fehér hajóban” állomásozni. Vaj-jon minő alapon tette e helytelen intézke-dést a főkapitány ur?

— **A legújabb swindli.** Valami uri ember a magyar népek Kossuth Lajos iránti határtalan tiszteletét választván zsa-rolási kísérlete tárgyál, furcsa módon zak-latja iparos egyesületeink egy részét. Gr. Majláth Kálmán József aláírással s egy Kossuthot ábrázolni akaró mázalmány ki-sérletében nagyhangu felhívásokat intéz hoz-zájuk, kérve őket, hogy küldjenek neki a „mellékelt” utalványon 3 frt 50 krt. Meg-küldetett e felhívás a helybeli magyar-sza-bó társulatnak is, mely akkép válaszolt a to-lakodónak, hogy „rég akarja ugyan Kossuth iránti bámulatát arcképe megszerzésével manifesztálni”, de a „legújabb swindli” támo-gatására nem érez magában hivatottságot.

— **Állatkínzánért** tartóztatott le egy kocsiat Fekete Árpád rendőrbiztos. A letartóztatott kocsi egy szegény szamarat ütlegelt és kizinozt az utcán megbotrán-koztatva minden jó érzésű embert. Megbün-tetik.

— **A városunkban alakult** új temetkezési egylet megkezdette működését. Az egyletnek idáig 600 tagja van.

IRODALOM.

A Kisfaludy-társaságból.

— Az évi közgyűlés. —

Budapest, febr. 6.

Irodalmi ünnepély volt ma délelőtt a tudományos akadémia nagy termében: a Kisfaludy-társaság tartotta évi közgyűlé-sét, melyre nagy rs előkelő közönség gyűlt egybe. A dístereben a hosszú széksoro-kat a nők egész tábora foglalta el s a kar-zatokon az ifjúság szorongott.

Az ülést Gyulai Pál nyitotta meg. Ezután Csiky Gergely olvasta fel titkári jelentését, melyben megemlékezett arról, hogy a társaság tagjai közül meg-haltak Tarkányi, Ipolyi és Kovács Pál s a megüresedett helyekre megválasztattak Hor-váth Boldizsár, Vértessy Arnold, Dóczy La-jos és Péterfy Jenő. Felmilitette, hogy a társaság, mely ünnepélyeken volt képvisel-ve, hogy kik tartottak a lefolyt évben fel-olvasásokat, s végül, hogy a társaság va-gyona 103,748 frt 81 kr.

Lé v a y József olvasta fel ezután „Lá-togatók” című széplírai költeményét, mely nagy hatást tett.

Ezután Beöthy Zsolt tartott emlé-k-beszédet Kovács Pál, az Aurora-kör utol-só tagjai fölött. A nem nagy nevű, de egy-kör népszerű, szorgalmas író egész egyéni-sége szépen kidomborodott Beöthy plasti-kus emlékbeszédében, mely az irodalomtör-ténész tárgyalgosságával igazságosságával, de e mellett egy költői kedély meleg ro-konszennével és egy kitűnő stylist szigo-ru műgondjával volt megírva és igen nagy hatást is ért el.

Majd Baksa y Sándor lépett az emel-ványre és Homer Iliásából zengette el ma-gyar nyelven az első éneket. Rhythmicus és rimos magyar versekben fordította Baksa y az Iliást.

Mikszáth Kálmánnak „A hajléko-nyabb ág” című novellája Paulay Ede felolvasásában élénk derűtségre hangolta a közönséget.

A megjelennett felolvasás után Beöthy Zsolt titkár a pályázatról a következő je-lentést mutatta be:

A Kisfaludy Sándor életrajzára kitű-zött pályázat meddő maradt, a mennyiben egy pályamű sem érkezett. A Lukács Krisz-tina-féle alapítványból 500 frt jutalom (má-sodixben) történeti regényre, vagy nagyobb novellára volt kitűzve. Négy munka pá-lyázott.

A bizottság többsége ennél fogva két szavazattal egy eleében a Széher Árpád-jutalmat „A komédiás” cz., 21. sz. pálya-műnek ítélte.

Gyulai Pál felbontván a jelíges leve let, abból Csiky Gergely neve tűnt ki, mit a közönség éljenzéssel fogadott.

Az elnök néhány szóval megköszön-vén a közönség érdeklődését, az ülés vé-get ért.

MŰVÉSZET.

* **Nemzeti Színház.** Három pompás egy felvonásos vígjátékban gyönyörködött teg-nap este az a kevés számú közönség, mely a kulturstély felolvasási-estélyéről fenn-maradt, s a színházban keresett szórakozást. E. K o v á c s s gazdag humorát nem esap-pantotta meg a páholy és széksorok lehan-goló üressége s úgy a „P á r i s i a d ó s”, mint a „T r a g o e d i á” ban a comicum igazi vénájával folytonos derűtségek közt játszott. M e d g y a s z a i E. szeretetre-méltó menyecske volt. S z e n t g y ö r g y i és M e g y e r i megmentették, a mit L i t - z e n m a y e r k. a. rontott. A k. a.-nak kár ilyen szerepet kiosztani.

* **Verdi „Otthello”-ja** a milanoi Scala-színházban került először színe s fényes sikert aratott. Verdit minden után, sőt nyílt jelenetekben is számtalanszor kihívták és a kihívásból még Boitonok a librettistának is kijutott a maga része. Az előadásra je-lenvolt számos külföldi hírlapíró a világ minden részébe fényes, nagy sikerrel távira-tozott.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bérlet 106-ik szám.
Kolozsvárt, 1887. február 9-én.
DONNA JOANITTA.
Opera 3 felv.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági teendők.

B u t e r i p a r.

(Thék Endre jelentéséből.)

A kiállítás butoripari csoportja telje-sen megfelelt feladatának. Láttuk, mit tu-dunk és mit kell tanulnunk; láttuk, mit érhetünk el egyes áldozatkész iparosok ha-tárt nem ismerő megerőltetése által; láttuk, mit ért el az állam, mint ilyen, azon nagy áldozatok után, melyeket ezen a téren hozott.

Ismertetésünkben három osztályba kell soroznunk a butoripari kiállítást: u. m. a tanintézetek, a fővárosi- és a vidéki butor-iparosok kiállításai, mert ezen osztályok mindegyike külön természetű volt.

Ipariskoláink, melyeknek feladatául a butoripar fejlesztése tűzött ki, igen cse-kély kivételével nem hoztak tul a kezdet nehézségein, sőt ezeknek is az elején álla-nak. Ez iskolák az általuk kiállított tár-gyaknál nem tekintették a költségeket, en-nek dacára a kiállított tárgyak mind a ki-vitel, mind a helyes arányok tekintetében, csak részben feleltek meg a várakozások-nak, sőt mondhatni, hogy egyes, különösen vidéki iskolák oly tárgyalást állítottak ki, a melyeket magán iparosok alig bátorírd-tak volna a kiállításra küldeni.

Ipariskoláink majdnem mindegyikénél hiányzott az életből merített tapasztalat, és az így képzett fiatal iparosok sohasem val-nak szakképzett munkás iparosokká. Tiszta-ban kell lennünk azzal, hogy mi a tanmü-helyek feladata, mert ha ezzel tisztában vagyunk, akkor az erre szolgáló eszközök megválasztása nem lehet sem nehéz, sem kétséges. A tanműhelyeknek az a céljuk, hogy a valóságos műhelyt pótolják, hogy ügyes és szakképzett munkásokat nevelje-nek. A kor növekvő igényeivel, a nyugati nemzetek előhaladottságával szemben a gya-korlatilag működő iparosok legtöbbje nem teher elegend a tanonoz és munkás-képzés feladatainak. Ez igazság fölismérése vezető nálunk is a tanműhelyek meghonosí-tására.

(Vége köv.)

Piaczi tudósítás.

Medgyes, febr. 3.

H e c t o l i t e r e n k é n t:

Buza 5 frt 25 kr — 5 frt 75 kraj-czár. Elgybuza 4 frt 10 kr — 4 frt 50 kr. Zab 2 frt 15 kr — 2 frt 25 kr. Török-buza 3 frt 50 kr — 4 frt. Burgonya 1 frt 40 krajczár — 1 forint 80 krajczár. Borsó 3 forint.

100 kilónként:

Nyers faggyu 18—22 frt. Öntött fagy-gyngyertya 38 frt. Bárány (1 drb.) 1 frt 80 krajczár — 3 forint. Tojás (6 darab) 10 krajczár.

FELELŐS SZERKESZTŐ és LAPTULAJDONOS

BARTHA MIKLÓS.

NYILTTÉR.*)

Medic. & Chirurg.

Doctor Lengyel Gyula

fogorvos KOLOZSVÁRT T belmonostor utca 23-ik szám emelet.

A fogorvosi szaktudomány legújabb vívmányai szerint teljesen felszerelt

fogorvosi műtermét

megnyitotta. 8—20

Tömőszölések (plombálás) a legújabb amerikai módszer szerint a villanyosság se-gélyével eszközöltetnek.

Rendel d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5 óráig.

*) Ezen rovat tartalmáért nem vállalunk fele-lősséget. Szerk.

Hirdetések.

Arverési hirdetményi kivonat.

A deési kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Verzar János mihézi lakos végrehajtónak Onofrei Atyimias szül. Bouta odaváló lakos végrehajtást szenvedő elleni 120 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a deési kir. törvényszék (a deési kir. járásbíró) területén levő Mikháza községében fekvő az Onofrei Atyimias szül. Bontának a mihézi 14. számú tjkben A I. 1-16. rsz alatt foglalt ingatlanokból épület tulajdona és haszon élvezeti jogára az árverést 552 frtban ezennel me. állapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1887. évi február hó 9-ik napján délelőtt 9 óra kor Mikháza község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 55 frt 20 kr. készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. czikk 42-ik §-ában jelölt árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályzerű elismervényi átszolgáltatni.

Kelt Deesen, 1886. évi november hó 20-án.

A deési kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Sz. 10—887.

végreh.

86. (1—1)

Arverési hirdetmény.

Alóírt kir. bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi: miszerint a m. vásárhelyi kir. törvényszéknek 1886. évi 7344. sz. végrehajtást elrendelő és a ny.-szeredai kir. járásbírósnak 1886. évi 1171. számú kiküldő végzése folytán Bretter Mózes végrehajtató részére Hirsch Pepi végrehajtást szenvedő ellen 360 frt o. é. tőke s járuléki iránt kielégítés képpen bíróság lefoglalt és 1233 frt 80 kr. b. csült ingóságokra a ny.-szeredai kir. járásbírósnak 1887. évi 107. sz. végzésével 360 frt tőke, ennek 1885. évi augusztus hó 2-ik napjától járó 6%, kamatai, s eddig összesen 78 frtban megállapított költségek iránt a további kielégítési végrehajtás elrendeltetvén. Ennek folytán az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ügyvéd Schönstein Gyula végrehajtató képviselő szóbeli jelentkezésre az 1191. sz. végrehajtási jegyzőkönyv alapján végrehajtató, foglaltatók s felülfoglaltatók javára is, a mennyiben ezek is árverési jogot nyertek volna, tekintettel az idézett t. cz. 103. §-ára, az árverésnek Makkfalván végrehajtást szenvedő kereskedésében leendő megtartására hatánapul 1887. évi február hó 23. ik napjának délelőtti 9 órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt b. csült ingóságok és magánkövetelések 1233 frt 80 kr. becsárban legtöbbet ígérőnek, az idézett t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek mellett, készpénzért, szükség esetén a becsáron alól is el fognak adni. Egyszersmind felhívatnak mindazok, kik az árvereztetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, hogy az elsőbbségi igénybejelentéseiket a felhozott t. cz. 111. és 112. §-ai értelmében az árverés kezdetéig alóírt kiküldött végrehajtónál vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak, különben a későbbben beadott igények a törvényes eljárást akadályozni nem fogják.

Ny.-Szereda, 1887. február hó 5.

KÁSA SÁNDOR,
k. b. végreh.

MESKO L. főter 19. sz. a.

Leszállított árak!

Az őszi s téli női- és férfi-divat szövetek

sz. idény előre haladtáért

20% árleengedéssel árusítatnak el.

M. gérkeztek a farsangi idényre: Béli ruha-szövetek, Belépők 2 fittól, Fécerek 30 krtól, Virágok gá. nirturba és egyes szállal, Czipők, Kesztyűk, Csipkék nagy mennyiségben és a legolcsóbb árakban.

A t. cz. közönség becses pártfogását kérem.

T. ljes tisztelettel

59. (6—50)

MESKO L. főter 19. sz.

Leszállított árak!

HIRDETÉS.

Az országos „Vereskereszt-egylet” kolozs-vári választmánya a háboru esetén Kolozs-vártt be-rendezendő kórházak számára szükség esetre kellő számú képzett ápolónőkről gondoskodni akarván, a hely-beli sebészeti klinikán betegápolónők számára tanfolyamot rendez be.

A tanfolyam 4. esetleg 6 hétig tart. hetenként 3 napon foly a tanítás.

A tanfolyam bevégezéséről bizonyítványt nyert nők kötelesek felhívásra a kolozs-vári tábori köz-kórházakban teendő szolgálatra előállni.

A felveendő nők a tanfolyam tartama alatt havi 5 frt segélyben részesülnek; alkalmaztatásuk esetén száll-lás és élelmezés mellett a főápoló nőknek 1 frt, az alsóbbaknak 60 kr. díj van megállapítva.

Felhívatnak azok a nők, kik a tanfolyamban részt akarnak venni, hogy ez iránt a kerületi kapitányok-nál jelentkezzenek folyó évi február hó 12-ik napjáig.

A jelentkezés egyszerű bélyegtelen folyamodással történik; a folyamodványban kiteendő a folyamodó nő-nek kora, férj és hajadon vagy özvegy álla-pota lakása.

Kolozs-vártt, 1887. február hó 6-án.

84. (1—1)

Báró BÁNYFY ALBERTNÉ

HAZAI IPAR.

Olcsó butorvásárlási alkalom!

Alóírt bátorodom a n. érd. közönségnek becses tudására b. zni, hogy mátl fogva egy nagy részét a raktárobmban levő butorokból helyszűke miatt minden elfogadható áron, készpénz fizetés mellett, eladni vagyok kénytelen.

chiffonok, diófa- és vaságyak,
diófa- és arany keretű toilette-
tükrök,

salon garniturok

nagy választékban,

fekete ébenfa butorok, szivar-asz-
talok, szivar fali szekrények, ruga-
nyos-, lószőr- és afrigue mádrácok
rendkívül olcsó árakon kaphatók.

Javítások és butorátalakítások ugy vidéken, mint
helyben gyorsan és pontosan rendkívül leszállított árak
mellett eszközöltetnek.

Teljes tisztelettel

E. ZETNER,

23 (9—24.)

kárpitos és butor raktáros helmonostor- és páris-utca sarkán.

Leszállított árak.

A BORSZÉKI

világhírű gyógy- és élvezeti savanyuviz üzlet

HIRDETÉSE.

Páris-, Trieszt-, Bécs-, és Buda-
pesten arany- és ezüst-érmekkel ki-
tűntetve.

Fürdőidény: Junius 15-től szept-
ember 15-ig. Gyorskocsi összeköt-
tetés, Sz.-Régenyi posta és távirda
állomás helyett.

A borszéki fürdő- és ásványviz üzlet igazgatósága közhírré teszi, hogy felsőbb hatóságintézkedés folytán a jövő 1887. év ja-nuár hó 1-étől kezdve az ide vonatkozó miniszteri rendeletnek megfelelő új alaku ásványvizes üvegeket fog forgalomba bocsátani.

A új üvegek 1.4—100 és 0.5 liter ürtartalommal birnak, színök sötét tenger zöld, arányos hengeralakban, közép-magasan ki-emelkedő nyakkal, felsőrészen 4 mm széles gyűrűvel ellátva. Az üveg fenekén „Borszék” lenyomat olvasható, minden üveg az érme-k lenyomatát, a Főkút fényképét, a vegyelmézést és gyógyhatányt tartalmazó kétszín: fekete és piros nyomású czimkével lesz ellátva, fehér czimkupakkal leszoritva „Borszék savanyuviz” körirattal és közepén egy fenyőfa alakjával.

A fennebbiek szerint kiállított üvegek ásványvízzel megtöltve és ládákba csomagolva alábbi ár szerint számíttatnak:

1 láda 50-es 1.4 literes helytt a gyárnál	7.— forint	1 láda 50-es 1.0 literes helytt a gyárnál	6.50 forint
1 „ 25-ös „ „ „ „	3.60 „	1 „ 25-ös „ „ „ „	3.30 „
1 „ 28-as „ „ „ „	4.30 „	1 „ 50-es 0.5 „ „ „ „	5.30 „

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő % leengedés kedvezménye nyujtatik.

A fürdőintézet és ásványviz-üzlet körébe tartozó tudakozódások és megrendelések a Borszéken helytt székelő fürdő- és ás-ványviz-üzlet igazgatóságához intézendők.

Borszék, 1886. deczember hó.

Fürdő- és ásványviz-üzlet igazgatóság.

767. [13—*]